

LESVOORBEREIDING CLOSE READING

Boek: Ik ben Pippi niet! - Yvonne Jagtenberg

Groep: 1 t/m 4

Kerdoel:

- Leerlingen begrijpen dat het hoofdpersonage Meisje de Geit heet en dat Pippi een stoer meisje uit een boek is.
- Leerlingen begrijpen dat iedereen uniek is en waarom de schrijver voor de titel 'ik ben Pippi niet!' heeft gekozen.

Sessie 1: Wat zegt de tekst?

Doel: Ik kan de platen van het verhaal in de goede volgorde leggen en het verhaal navertellen.

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Vertel het leesdoel, maak het doel zichtbaar en laat de platen vooraf even (door elkaar) zien aan de leerlingen.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

- Wat gebeurt er in het begin van het verhaal?
- Wat gebeurt er daarna (en daarna)? Wat is het midden?
- Hoe loopt het verhaal af? Wat is het eind?

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Samenvatten, visualiseren en verbinden.

GRRIM: Waar moet ik instructie op geven? Waar ga ik dat doen? Welke alinea, zin?

Ik – leesdoel benoemen, instructie op het sorteren van de verhaalplaten. Modellen indien deze werkvorm nog onvoldoende bekend is.

Wij - jullie – samen de tekst lezen. Samen met leerlingen bepalen wat het begin, midden en eind is (tekstgerichte vragen). Leerlingen platen in goede volgorde laten leggen op de grond.

Jij – Laat leerlingen het verhaal in eigen woorden navertellen a.d.h.v. de gesorteerde platen op de grond.

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

Vooraf: Print alle platen uit het boek (1 plaat zijn 2 bladzijdes van het boek, totaal 14 platen) en nummer deze platen op de achterkant. Zorg ook voor de woorden **begin** - **midden** - **eind** (duidelijk leesbaar).

- Introduceer het prentenboek en vertel het leesdoel.
- Lees het verhaal voor.
- Leg de platen door elkaar op de grond.
- Model welke plaat jij denkt dat het begin van het verhaal is (de geboorte van de geit), vertel het stukje verhaal erbij en leg de plaat bij het woord **begin**. Laat leerlingen hier ook in meedenken, voordat jij het voordoet.
- Laat vervolgens de leerlingen de volgende stap in het verhaal bepalen door de juiste plaat te kiezen en het stukje verhaal erbij te vertellen (naar gelang het niveau: ik-wij-jullie-jij). Dit doe je samen met de leerlingen t/m de laatste plaat.
- Wanneer alle platen op volgorde op de grond liggen, bepaal je samen met de leerlingen waar de woorden **midden** en **eind** horen te liggen. Stel hierbij de tekstgerichte vragen. Model hierbij als leerkracht bij groep 1/2.
- Ga samen met de leerlingen na of de platen in de juiste volgorde zijn gelegd door terug te blikken op het verhaal.
- Laat de leerlingen in eigen woorden het verhaal navertellen.
- Aanvullende werkvormen voor groep 3/4:
  - Laat leerlingen vijf platen uitkiezen die het meest belangrijk zijn in het verhaal en laat leerlingen uitleggen waarom ze deze platen kiezen.
  - Laat leerlingen in groepjes aan hun tafel zitten en geef ze per groepje een groot A3 werkblad met de woorden **begin - midden - eind**. Geef de leerlingen een beperkte selectie (die samen nog de verhaallijn vormen) van de platen in het klein en laat ze overleggen welke plaatjes bij het begin-midden of eind horen en laat ze deze op de juiste plek neerleggen en hun gedachten hierover uitwisselen.
  - Laat leerlingen n.a.v. het voorgelezen verhaal zelf tekeningen maken onder de woorden **begin - midden - eind**.

begin				midden				eind

Hoe evalueer ik de les?

Blik terug op het leesdoel met behulp van de platen op de grond of het ingevulde schema van de leerlingen.

Sessie 2: Hoe wordt het in de tekst gezegd?

Doel: Ik kan vertellen wie het hoofdpersonage is en waarom zij zo bijzonder is.

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Vertel het leesdoel, maak het doel zichtbaar en licht de mindmap toe.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

- Wie is het hoofdpersonage? Ze heet geen Pippi, maar hoe heet ze dan wel? Hoe noemt ze zichzelf? Wat staat niet duidelijk in de tekst, maar wordt wel duidelijk in de tekeningen? Ze heet 'Meisje de Geit'. Dit kan je aflezen uit de brief die ze schrijft aan Pippi.
- Wie is Pippi wel?
Een stoer meisje uit een boek, met sproeten en oranje vlechten. Dit kan je lezen op de pagina waar de juf dit uitlegt.
- Wat kan je allemaal vertellen over het hoofdpersonage in dit verhaal? Hoe ziet ze eruit?
- Waarom is ze zo bijzonder? Wat kan ze wat anderen niet kunnen?

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Visualiseren, afleidingen maken, samenvatten.

GRRIM: Waar moet ik instructie op geven? Waar ga ik dat doen? Welke alinea, zin?

Ik – instructie mindmap, leesdoel.

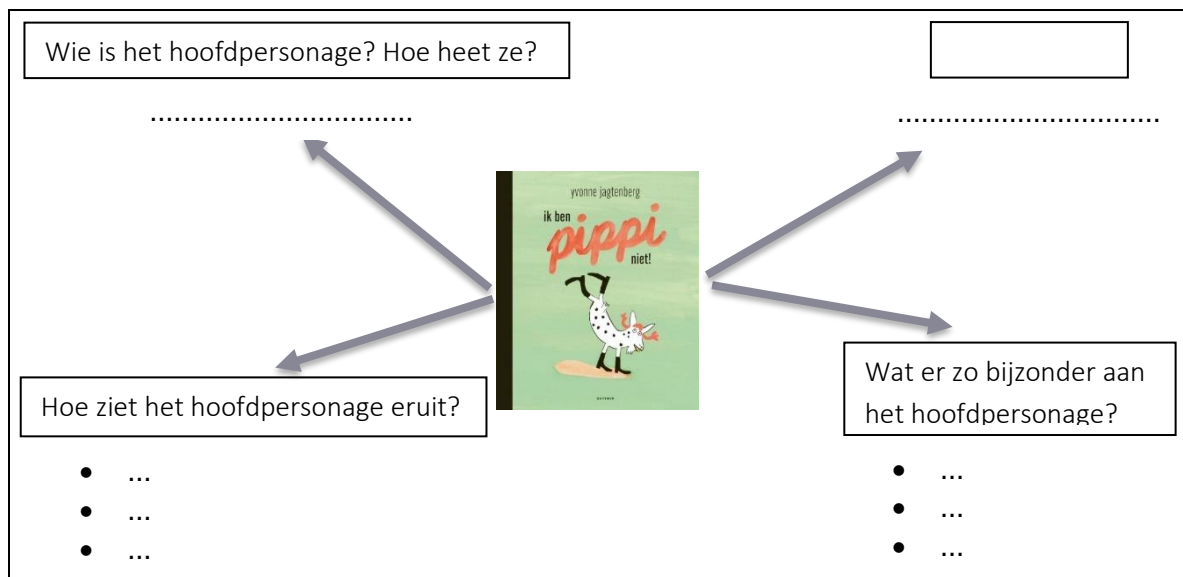
Wij - jullie – samen de platen bekijken en de tekstgerichte vragen beantwoorden in de mindmap.

Jij – leerlingen verklaren de titel van het boek a.d.h.v. de gemaakte mindmap

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

- Pak terug op het verhaal met de platen uit sessie 1: Wat gebeurde er ook alweer aan het begin-midden-eind? Vertel samen kort het verhaal na.
- Vertel het leesdoel en laat de mindmap zien die je samen met de leerlingen gaat invullen.
- Begin met de vraag wie het hoofdpersonage is en hoe ze heet. Leg de platen op de grond en laat leerlingen onderzoeken welke plaat vertelt hoe het hoofdpersonage heet. Vertel: "het hoofdpersonage zegt in het verhaal heel duidelijk dat ze Pippi niet is, maar wie is ze dan wel?" Laat leerlingen ontdekken/vertellen dat het een meisje en een geit is. Bekijk of leerlingen erachter komen dat ze 'Meisje de Geit' heet. Doe eventueel voor hoe jij hierachter komt.
- Doe vervolgens hetzelfde, maar dan met de vraag wie Pippi dan wel is. Laat leerlingen weer onderzoeken door naar de platen te kijken. Laat hen ontdekken/vertellen dat Pippi een stoer meisje uit een boek is. Help kinderen eventueel in de goede richting.

- Laat vervolgens leerlingen beschrijven hoe ze eruit ziet en voeg dit toe op de mindmap. Kies ervoor om leerlingen (schoudermaatjes) dit eerst aan elkaar uit te laten leggen, alvorens je klassikaal de mindmap aanvult.
- Verdeel tenslotte de groep in kleinere groepjes en geef elk groepje een aantal platen (waarop een bijzonderheid van Meisje de Geit te zien is). Bijzonderheden in haar uiterlijk, maar ook in haar doen en laten. Laat elk groepje naar de tekeningen kijken en onderzoeken wat er zo bijzonder aan Meisje de Geit is. Laat vervolgens ieder groepje vertellen wat zij hebben ontdekt wat er bijzonder is aan Meisje de Geit. Verwerk dit klassikaal op de mindmap.

- Aanvullende werkvorm voor groep 3/4:
  - Verdeel de klas in groepjes en geef elk groepje een eigen exemplaar van de mindmap op een groot vel papier. Laat de leerlingen zelf de antwoorden bij de vragen schrijven en/of tekenen.

Hoe evalueer ik de les?

Blik terug op het leesdoel met behulp van de gemaakte mindmap. Stel leerlingen de vraag: "Waarom heeft de schrijver voor de titel 'Ik ben Pippi niet' gekozen?" Laat leerlingen de titel van het boek verklaren a.d.h.v. de gemaakte mindmap.

Sessie 3: Wat betekent de tekst?

Doel: Ik weet welke boodschap de schrijver vertelt in haar verhaal.

Ik zie verbanden tussen een filmfragment van Pippi Langkous en het verhaal.

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Vertel de leesdoelen en maak deze zichtbaar.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

- Wat zeggen de vader, de moeder, de oma en de juf van Meisje de Geit tegen haar? Waarom zullen ze dit zeggen?
- Wat is de boodschap van de schrijver in dit verhaal? Welke boodschap wordt meerdere keren in het verhaal herhaald (door moeder, vader, oma, de juf en Meisje de Geit zelf)?
- Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen Pippi Langkous en Meisje de Geit?

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Afleidingen maken, visualiseren, verbinden.

GRRIM: Waar moet ik instructie op geven? Waar ga ik dat doen? Welke alinea, zin?

Ik – instructie leesdoel en venndiagram.

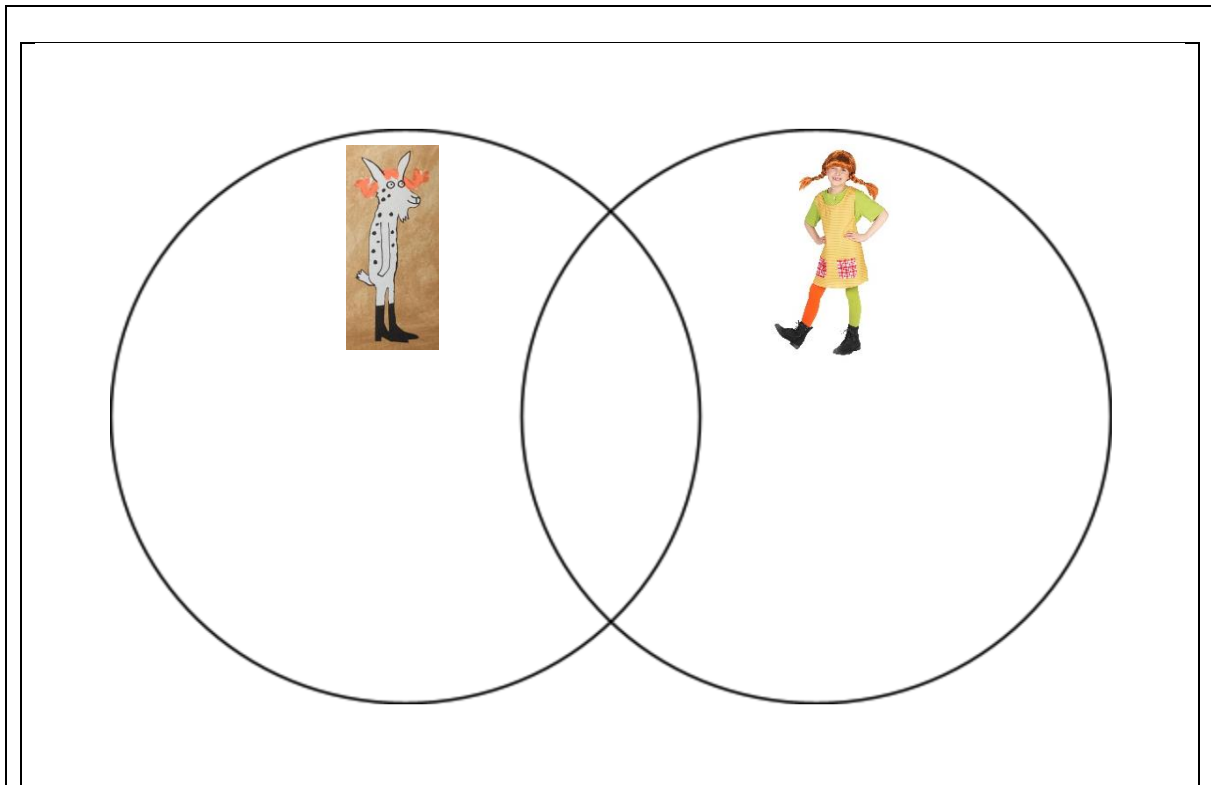
Wij – venndiagram invullen samen met leerlingen a.d.h.v. videofragment.

Jullie – tekstgerichte vragen stellen over de bedoeling van de schrijver en leerlingen laten uitwisselen (denken-delen-uitwisselen).

Jij – leerlingen leggen in eigen woorden uit wat de boodschap van de schrijver is en vertellen wat zij van deze boodschap vinden.

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

- Blik kort terug op de vorige les door nogmaals aan leerlingen te vragen waarom de schrijver voor de titel 'Ik ben Pippi niet!' heeft gekozen en wie Pippi dan wél was volgens het boek.
- Vertel het leesdoel en laat alvast het venndiagram zien wat je samen met leerlingen gaat invullen.
- Vertel dat de Pippi die in het verhaal wordt benoemd in de televisieserie Pippi Langkous heet. Laat het volgende videofragment zien: [\(556\) Pippi Langkous Deel 1 - YouTube](#) (Van 19:25 t/m 26:40). Vraag kinderen wat de overeenkomsten en verschillen zijn tussen Pippi Langkous en Meisje de Geit. Vul samen met de kinderen het venndiagram in:

- Lees enkele fragmenten uit het verhaal nog eens voor waarin de moeder, de vader, de juf en de oma van Meisje de Geit vertellen dat ze anders/bijzonder is. Vraag aan de kinderen: "wat zeggen de moeder, vader, oma en juf tegen Meisje de Geit? Waarom zullen ze dit zeggen?" Laat kinderen hierover nadenken, uitwisselen met schoudermaatje en vervolgens aan jou als leerkracht vertellen.
- Vraag leerlingen vervolgens wat de boodschap van de schrijver zou kunnen zijn. Laat kinderen ook hier even over nadenken en uitwisselen.

Hoe evalueer ik de les?

Blik terug op het leesdoel door kinderen in eigen woorden te laten uitleggen wat de boodschap van de schrijver is en laat hen vertellen wat ze daarvan vinden. Zijn ze het met de boodschap eens?